

Innhold

Distriktsenergi	2
Tibber AS	4
Lede AS	5
Lnett AS	8
Elvia AS	11
Agder Energi Nett AS	16
Tensio AS	17
Statkraft AS	20
Istad kraft AS	24
Veni AS.....	26

Distriktsenergi

Til elhuben/Eigil og Hans Erik

Her følger innspillene til ny gebyrmodell for elhuben

Dersom det kommer viktige nye momenter/innspill fra medlemmene etter dette ettersender jeg disse senere.

Avkastning

I forslaget til avkastningsprosent ligger det inne 6,32 % i avkastning. Distriktsenergi syntes elhuben ikke bør ha en høyere avkastning enn et gjennomsnittlig effektivt nettselskap (100 % effektivitet)

Den såkalte NVE/RME renten når nettselskapet er 100 % effektivt er i dag på ca. 5 % som da også bør gjelde for elhuben.

Nedbetaling av opparbeidet mindreinntekt (MMI)

Avkastningen for beregningen av opparbeidet mindreinntekt bør være på samme nivå som et nettselskap som er 100 % effektivt.

Tilleggsinntekter

For tilleggstjenester som tilbys til andre enn brukerne bør Elhub i prinsippet ta markedsbasert pris.

Fastgebyr per aktør

Distriktsenergi støtter elhubs forslag til et fastgebyr pr aktør på 57 000 kroner per år.

Fastgebyr pr nettavregningsområde

Dette nye fastbeløpet har sin hovedårsak i økte kostnader ved overgangen til 15 minutters avregning og som primært er knyttet til avregningsområdene.

Et slikt nytt fastbeløp vil ramme de mindre aktørene mer enn de store. Distriktsenergi kan allikevel støtte dette når vi ser helheten av forslagene samlet.

Distriktsenergi støtter (på det ovenfornevnte grunnlaget) elhubs forslag om et fastgebyr pr nettavregningsområde for nettselskaper på 58 000 kroner pr år.

Nytt gebyrelement: Tilleggsgebyr pr profilavregnet målepunkt

Kostnadene med profilavregnede målepunkt bør gjenspeile de reelle kostnadene disse påfører elhub.

Det er også viktig at det ligger et insentiv i å få senket antallet ytterligere ned.

Distriktsenergi støtter derfor elhubs forslag om et tilleggsgebyr på 500 kroner / år pr profilavregnet målepunkt for nettselskaper.

Fastgebyr for systemleverandører

Distriktsenergi støtter elhubs forslag om et fastgebyr pr systemleverandør på 25 000 kroner / år

Målepunktgebyr

NVE har vedtatt at "Kostnadene som ikke dekkes inn gjennom fastgebyr skal fordeles jevnt på målepunktene i nettet, slik at kostnaden til Elhub dekkes på en rimelig måte av sluttbrukerne gjennom nettleie og kraftleveranse. En jevn fordeling av gebyrer per målepunkt (uten volumrabatt) vil være rimelig siden nytten av Elhub skal være lik for alle sluttbrukere."

Slik har det også vært i den eksisterende gebyrperioden fra 2019 – 2022.

Distriktsenergi støtter derfor (det samme som elhuben mener) at det ikke er hensiktsmessig med noen form for volumrabatt på målepunktgebyret.

Mvh

Arvid Bekjorden

Rådgiver

Tibber AS

DocuSign Envelope ID: DC266473-8EAD-403E-B07D-EBE7014FA062

Førde, 17.08.2022

Elhub
Nydalsveien 28
0484 Oslo

Uttalelse fra Tibber AS i forbindelse med endringer i gebyrmodell Elhub periode 2023-2025

Elhub sin hovedoppgave er å utføre tjenester som ellers måtte blitt utført av nettselskapene. Dette er også argumentasjonen Elhub selv har lagt til grunn for at nettselskapene skal belastes med 80% av målepunktgebyret etter dagens gebyrmodell, ref side 10 siste avsnitt "Elhub forslag til ny gebyrmodell 2023-2025 juni 2022".

"Dette var ut fra en vurdering av at Elhubs hovedoppgave er å legge til rette for et velfungerende marked, å utføre monopoloppgaver som ellers måtte blitt utført av nettselskapene samt å levere tjenester som markedet har en rett til å få utført. Dette tilsier at kostnadene i hovedsak bør betales av nettselskapene."

Rollen som kraftleverandør i det norske strømmarkedet er en svært konkurranseutsatt posisjon. Dette står i stor kontrast til monopolsituasjonen som nettselskapene befinner seg i. Elhub-gebyrene er en direkte konsekvens av monopoliet i strømmarkedet og ikke noe det er mulig for det enkelte selskap å konkurrere seg bort fra.

Ut fra forholdene nevnt over er Tibber sitt standpunkt at kostnadene bør allokere monopoliet (nettselskapene) fremfor det konkurranseutsatte leddet (kraftleverandørene) i bransjen.

Med vennlig hilsen

Elisabet Kjerstad Bøe
Country Manager Norway

Tibber AS
Hafstadvegen 23
NO - 6800 Førde

Organization number:
916 276 338

Lede AS

Innspill til gebyrmodell

Elhub AS c/o Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

23.08.2022

Lede setter pris på muligheten til å komme med tilbakemelding på forslag til Elhub gebyrmodell for perioden 2023 – 2025. Det er viktig for nettselskapene at kostnadsnivået følges opp tett, og at gebyrmodell gir en rettferdig fordeling samtidig som gebyrmodellen ikke er til hinder for eventuell utvidet bruk av Elhub når det er hensiktsmessig.

Nivået på Elhub sine gebyrer

Bakgrunnen for at kostnadsnivået øker med 55% er sammensatt, og det gis en god oversikt over historiske og planlagte kostnader i forslagsdokumentet. Det er viktig for bransjen at Elhub har en god, sikker og fremtidsrettet systemløsning, og en organisasjon som er i stand til å forvalte den gjennom rett kompetanse og kapasitet. Det er viktig for Lede at Elhub fremover har høy fokus på effektiv drift, og at investeringer gjøres på en rasjonell og effektiv måte.

- **Nedbetaling mindreinntekt.** Lede ser positivt på at perioden for å innhente opparbeidet mindreinntekt er foreslått å hentes inn over to gebyrperioder (mot tidligere signaler på at alt skulle hentes over i kommende periode).
- **Avskrivningstider.** Elhub har i inneværende gebyrperiode gjort store investeringer bl.a. ifm EBGL 15 min og Optimus som påvirker nivået på Elhub-gebyrer i kommende gebyrperiode. Elhub har tidligere kommunisert både 5 år og 8 år¹ som aktuelle avskrivningsperioder for nyinvesteringer. Lede ser ikke at det er gjort noen vurderinger rundt hvorfor man nå har landet ned på 5 års avskrivningstid i gebyrforslaget, og oppfordrer Elhub til å ta med en slik vurdering i endelig forslag til gebyrmodell.
- **Avkastning.** I kommende gebyrperiode vil avkastning utgjøre 11-15% av gebyrinntektene pr år. Selv om Elhub sin avkastning for kostnadseffektiv drift er regulert av RME, så oppfordrer Lede til at Elhub gjør en vurdering på om avkastningsmålet for kommende gebyrperiode kan settes lavere enn gulvnivået for avkastning for å redusere nivået på Elhub-gebyrer.
- **Tilleggsinntekter.** Det er positivt at Elhub tenker på hvilke ytterligere verdier som kan skapes basert på grunninvesteringen som er gjort i Elhub.

¹ https://elhub.no/documents/2020/02/20200206-nve_rme-eksternt-notat-elhub-bransjerad-inntektsregulering-for-elhub.pdf/

- Lede forutsetter at inntekter fra tilleggstjenester også skal være med på å dekke deler av Elhub sine grunnkostnader, og på den måten både gi en gevinst for de som kjøper tilleggstjenestene og for aktørene som betaler de regulerte Elhub-gebyrene.
- Videre forutsetter Lede at forbedringer som bidrar til gevinstrealisering for de betalende aktørene av Elhub vil ha høyeste prioritet opp mot utvikling og salg av tilleggstjenester.

Fordelingen av Elhub sine gebyrer

I inneværende gebyrperiode har Elhub hentet inn kun 7,5% av gebyrinntektene gjennom fastgebyr pr aktør. Dette er vesentlig lavere enn de 15% som Bransjerådet via Elhub ga som input i forrige runde. Lede ser positivt på at det i forslag til ny gebyrmodell ser ut til at fastgebyrer (og andre ikke-målepunktavhengige gebyrer) nå nærmer seg 15% av gebyrinntektene.

- **Fastgebyr pr aktør (4,8% av gebyrinntektene).** Elhub sine anslåtte kostnader for å håndtere en aktør (uavhengig av transaksjoner og antall målepunkt) fremstår for Lede som lave, og står nå for kun 4,8% av de totale gebyrene.
 - I forslag fra Elhub til justering i 2020 ble det operert med 18,3 mnok (beregnet basert på fastgebyr på 54000kr) på elementet som nå vurderes til 17 mnok. Det er uklart for oss hvilke løsninger og aktiviteter Elhub tar med i fastgebyret pr aktør
 - Lede ønsker å utfordre Elhub til å bedre dokumentere hvilke aktiviteter som er inkludert i de 17 mnok, samt å vurdere som et mer korrekt kostnadsnivå vil ligge i området 19-22 mnok.
- **Fastgebyr pr nettavregningsområde (5,1% av gebyrinntektene).** Elhub sine funksjoner og arbeidsoppgaver knyttet til nettavregningsområder fremstår som en tydelig definert oppgaver som det er korrekt å skille ut som et eget kostnadselement i gebyrmodeller, og Lede støtter innføring av dette.
 - Lede støtter at 50% av kostnadene fra 15-minutters avregning knyttes til fastgebyret, og utfordrer samtidig Elhub til å vurdere om de 5 mnok for eksisterende operasjonell oppfølging er lavt og også burde inneholde noen som tydelig er knyttet til beregningsfunksjonene for nettavregningsområdene (det fremstår ikke i dokumentasjonen som om dette er inkludert i forslaget).
 - Lede forutsetter at Elhub følger opp at det i tråd med prinsipper for gebyrmodellen at det ikke er aktører som «tilpasse sine aktiviteter for å minimere gebyret til Elhub»
- **Tilleggsgebyr pr profilavregnet målepunkt (4,2% av gebyrinntektene).** Lede er i utgangspunktet positive til at tydelige kostnadselementer skilles ut i egne elementer i kostnadsmodellen.
 - Lede forutsetter at dersom tilleggsgebyret blir en del av gebyrmodellen så må RME være tydelige på at denne kostnaden tillates hentet inn fra kunder på profilavregnede målepunkt.
- **Fordelingsmodell ved utvidet bruk/funksjonalitet.** I tilfeller hvor Elhub er et hensiktsmessig løsningsalternativ for bransjer, så det viktig at eventuell ny og utvidet bruk av Elhub også bør kunne benytte andre prinsipper enn målepunktprising.
 - Basert på Lede sine erfaringer fra Brukerforum og Bransjeråd i inneværende gebyrperiode oppfattes strategiske vurderinger og økonomisk fordelingsmodell som de vesentligste hindre for gode diskusjoner knyttet til frivillig ny og utvidet bruk av Elhub.
 - I slike tilfeller vil det være viktig at aktørenes nytte/gevinst ved bruk av Elhub i stedet for «lokale» løsninger reflekteres i kostnadsmodell. Et eksempel på dette er Elhub

sitt forslag til prising av Nettleie-API som kun har «fastgebyr» og ikke «målepunktpricing».

- Lede ønsker at prinsipper for utvidet bruk av Elhub tydeligere kommer frem i gebyrmodell for 2023-2025 slik at disse kan legges tydelig til grunn for diskusjoner mellom aktørene og Elhub/RME.

Anbefaler helhetlig revurdering av gebyrmodellen for perioden 2026-2029

Den opprinnelige gebyrmodellen ble utarbeidet basert på et forventet kostnadsnivå på 120 mnok p.a., mens gebyrinntektene i kommende periode er på 356 mnok p.a. Lede registrerer at gebyrmodellen som foreslås i all hovedsak er en videreføring av dagens modell, og oppfordrer Elhub til å ta en grundigere revurdering av helheten i gebyrmodellen før neste periode fra 2026-2029. Det vil da være viktig at en slik prosess startet tidlig nok (senest høst 2024), og gjennomføres med god involvering av aktørene.

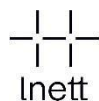
Med vennlig hilsen

Lede AS

Jan Rondeel

Dokumentet er elektronisk signert

Lnett AS

Elhub
c/o Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 Oslo

Deres referanse

Deres dato

Vår referanse

Vår dato

449021_v1/AASHILD

25.08.2022

Saksbehandler

Direkte telefon

Åshild Helland | Lnett

93488739

Merknader til Elhubs forslag til gebyrmodell 2023-2025

Det vises til utsendt forslag om justert gebyrmodell for perioden 2023-2025.

Intensjonen med etableringen av Elhub var å effektivisere kraftmarkedsprosesser som strømsalg, inn- og utflytting av kunder i tillegg til distribusjon og aggregering av måleverdier for alt forbruk og produksjon i Norge. Det var forventet en gevinstrealisering både hos kraftleverandører og nettselskap.

Lnett AS er bekymret over kostnadsutviklingen i Elhub. Dagens kostnadsnivå anses som urovekkende høyt i forhold til det opprinnelige kostnadsoverslag som lå til grunn ved etablering av Elhub. I stedet for en forventet gevinstrealisering, har våre kostnader derimot økte knyttet til de prosessene Elhub skulle dekke. Lnett AS ber om at Elhub så snart som mulig lager en plan for kostnadsreducerende tiltak, som presenteres for alle aktører.

Lnett AS mener det også må gjøres vurderinger rundt endring av gebyrmodellen. Vi stiller spørsmålsteget ved om modellen har tilstrekkelige incentiver for kostnadseffektivitet og optimalt investeringsnivå.

Gebyrstrukturen er satt opp slik at nettselskapene betaler størstedelen av kostnadene med drift og utvikling av Elhub. Med forslaget til gebyrmodell for 2023-2025 øker nettselskapenes andel av kostnadene, gjennom introduksjon av nye gebyrelement.

Lnett registrerer at Elhub ønsker en detaljregulering av nettselskapene gjennom innføring av faste gebyrsatser for nettavregningsområde og profilavregnede målepunkt. Samtidig vil den skjønsmessige kostnadsfordelingen mellom de ulike aktørene med hensyn på målepunktgebyr opprettholdes. Lnett ber om at Elhub tydeliggjør behovet for nye faste gebyrelement før en eventuell innføring.

Nettselskapene har liten eller ingen påvirkning på kostnadsutviklingen i Elhub. Lnett AS mener markedet må betale for markedsrelaterte kostnader og tjenester, disse bør ikke belastes nettkundene via nettleien. Nettselskapene er pålagt å beregne anleggsbidrag for kundespesifikke utbygginger/utbedringer. På samme måte mener vi at tredjeparter som etterspør spesifikk utvikling av nye tjenester, må dekke kostnadene med dette.

Lnett AS

Postadresse

Besøksadresse

Org. nr. NO 980 038 408 MVA

Postboks 8124
4068 Stavanger

Jærveien 35
4325 Sandnes

51 90 80 00
www.l-nett.no

Det foreslås i gebyrmodellen et eget fast tilleggsgebyr på 500 kr/år for profilavregnede målepunkt. Gjennom kontrollforskriften § 17-9, har nettselskapene mulighet for å fastsette en tariff for dekning av merkostnader for profilavregnede målepunkt. Størrelsen på gebyret er fastsatt på bakgrunn av innspill fra aktørene, vi kan ikke se at Elhub har levert merknader til dette. Dersom Elhub ønsker å innføre et fast gebyr for profilavregnede målepunkt, ber vi om at dette tas opp med regulator. For at nettselskapene fremover skal få dekket sine kostnader, må tariffen for ikke fjernavleste måleverdier i kontrollforskriftens § 17-9 økes tilsvarende gebyret Elhub ønsker å innføre.

Vennlig hilsen

Lnett AS

Åshild Helland | Lnett

Leder rammebetingelser

Dokumentet er godkjent iht. interne rutiner

Lnett AS

DocRef.

Side 2 av 2

Elvia AS

Elhub

post@elhub.no

Foretaksregister Vår referanse 980 489 69810693538
MVA

Deres referanse Innspill til gebyrmodell

Dato 25.08.2022

Kommentarer til Elhubs forslag til gebyrmodell for 2023-2025

Elhub øker gebyrene kraftig og Elvia er kritiske til kostnadsutviklingen i Elhub. Elvia mener at gebyrstrukturens fordeling av faste og målepunktavhengige gebyrer ikke speiler kostnadsstrukturen og at det er en skjevfordeling av kostnader mellom aktørene. De som ønsker utvikling av nye tjenester i Elhub må se prissignalene for dette. Forslag om innføring av fastgebyr for nettavregningsområde og tilleggsgebyr per profilavregnet målepunkt fører til en ytterligere forskyvning av kostnader over på nettselskapene.

Vi viser til Elhubs forslag til ny gebyrmodell for perioden 2023-2025 med svarfrist 25. august 2022. Nedenfor følger Elvia sine kommentarer til Elhubs forslag.

Kostnadsutviklingen i Elhub

Elhub foreslår å videreføre den eksisterende gebyrmodellen, kun med noen mindre justeringer. Samtidig foreslår Elhub en kraftig økning av gebyrene. Elvia er kritiske til utviklingen av Elhub-kostnadene og at Elhub etter hvert blitt en svært kostnadskrevende løsning. I den kommende perioden 2023-2025 er det i Elhubs forslag lagt opp til å øke gebyrene betydelig, slik at det i denne perioden skal hentes inn 356 MNOK i årlige Elhub-gebyrer. For Elvias vedkommende vil den foreslåtte økningen i fastgebyret, målepunktgebyret og de nye gebyrene per nettavregningsområde og profilavregnet målepunkt innebære en økning av årlige kostnader på over 40%, fra drøyt 50 MNOK/år i dag til om lag 72 MNOK/år.

Gebyrstrukturen, aktørenes fordelingsnøkkel og fordeling av faste og målepunktavhengige gebyrer

Med de stadig tiltagende Elhub-kostnadene forsterkes behovet for å få på plass et bedre samsvar mellom kostnadsstrukturen i Elhub og gebyrmodellen. Vi mener at dette peker i retning av en betydelig større andel av kostnadene henført fastgebyr i kombinasjon med en volumrabatt i det målepunktavhengige gebyret.

Elhub foreslår å videreføre fordelingen av målepunktgebyret, der nettselskaper betaler 80% og kraftleverandørene betaler 20% av kostnadene. Vi oppfatter dette som en skjønnsmessig fastsatt fordelingsnøkkel, som fører til at nettselskapene dekker det aller meste av Elhub-kostnadene. Elvia mener dette er en skjevfordeling i forhold til nytten ved Elhub og at fordelingsnøkkelen mellom aktørene bør gjennomgås på nytt. Kostnaden og nytteverdien til den enkelte aktør må reflekteres bedre enn det gjøres i den foreslåtte gebyrmodellen.

Det er fastsatt at 15% av Elhubs totale kostnader dekkes av et fastgebyr, mens de resterende 85% av kostnadene dekkes av målepunktgebyret. Elvia er uenig i Elhubs forslag, som langt på vei er å fortsette med eksisterende gebyrstruktur. Dette er en modell med svært lave fastgebyrer og hvor alle stordriftsfordeler i praksis er eliminert bort gjennom høye målepunktgebyrer. Elhub sier i høringen at *«det ikke er hensiktsmessig med noen form for volumrabatt på målepunktgebyret»*, og viser i den forbindelse til NVEs opprinnelige vedtak. Samtidig bekrefter Elhub selv at gebyrmodellen ikke samsvarer med kostnadsstrukturen i Elhub, ref. høringen s. 9: *«Store deler av Elhubs kostnader er knyttet til utvikling og drift av basisfunksjonalitet og infrastruktur, og er uavhengig av både antall aktører og antall målepunkter.»* Elvia støtter denne betraktningen. Vi har bred erfaring med å implementere kundeporteføljer i eksisterende databaser, herunder hva volumutvidelser resulterer i av eventuelle nye kostnader. Antall kunder og målepunkt er ikke en kostnadsdriver av stor betydning i et system av en viss størrelse og bør dermed heller ikke ligge til grunn for gebyrstrukturen.

Elvia AS
Postboks 4100
2307 Hamar

Besøksadresse
Vangsveien 73
2317 Hamar

Kontakt
02024

Følg oss på
[elvia.no](https://www.elvia.no)

Side 2 av 3

Elhub foreslår imidlertid å fortsatt begrense fastgebyret til *«kostnadene for å håndtere aktører, inkludert registrering og vedlikehold av selskapsinformasjon, basis support, fakturering og betalingsoppfølging, basis testtjenester og lignende»*. Målepunktgebyret dekker store deler av resterende kostnader. Elhub foreslår å videreføre prinsippet om at systemkostnader er volumavhengige og dermed videreføre den etablerte skjevheten i gebyrmodellen. Dette rammer kundene til de aktører som har hatt stordriftsfordeler på dette området. Før Elhub var Elvias kostnader for å utføre tilnærmet de samme oppgavene som Elhub utfører i dag betydelig lavere enn de er i dag.

Kostnader for utvikling av Elhub og tilgjengeliggjøring av data for analyseformål

Vi registrerer at det kommer mange ønsker om utvikling av tilleggstjenester og tilgjengeliggjøring av data for analyseformål. Elhub opplyser at disse ønskene i all hovedsak fremmes av kraftleverandører, tredjeparter og andre aktører. Disse aktørene ser ikke prissignalene for endringene når utviklingskostnader i Elhub dekkes gjennom gebyrene, og dermed havner kostnadene i all hovedsak hos nettselskapene og dekkes videre av sluttkundene.

I den grad Elhub tilbyr slike tjenester er det viktig at kostnadene henføres de som etterspør disse. Både for å få en mest mulig riktig fordeling av Elhub-kostnadene, men også for at de aktørene som etterspør tjenestene blir stilt overfor en kost/nytte-vurdering som bør bidra til å legge etterspørselen på et riktig nivå.

Kostnadsutviklingen i Elhub bidrar også til å reise tvil om hvilke oppgaver det er riktig å legge til Elhub. Fra Elvia sin side, ser vi hverken rasjonale i eller at vi er tjent med at Elhub skal gå inn på nye områder, eksempelvis utveksling av tariffinformasjon mellom aktørene.

Forslag til innføring av fastgebyr per nettavregningsområde

Som nevnt under våre kommentarer til fordelingen mellom faste og målepunktavhengige gebyr, er det i utgangspunktet positivt at Elhub foreslår å øke fastgebyrene. Vi er imidlertid kritiske til at dette gjøres ensidig for nettselskapene og stiller spørsmål ved begrunnelsen for disse marginale gebyrene.

Det foreslåtte fastgebyret per nettavregningsområde er i hovedsak begrunnet i overgang til 15-minutters avregning. Elhubs forslag dreier kostnadstrykket ytterligere i retning nettselskapene, og vi mener at det ikke er rimelig med innføring av denne type «spesialgebyrer» for nettselskapene som allerede betaler 80% av målepunktgebyret.

Forslag til innføring av tilleggsgebyr per profilavregnet målepunkt

Nettselskapene er pålagt å innføre AMS hos alle kunder som ikke er innvilget fritak fra dette kravet. Et antall kunder har i henhold til regulatoriske føringer fått innvilget fritak fra dette kravet, mens et antall andre kunder motsetter seg installasjon av AMS. Nettselskapene har liten mulighet til å påvirke det faktum at det er et visst antall profilavregnede målepunkt. Å innføre et slikt spesialgebyr som Elhub her foreslår, har ingen hensikt så lenge dette gebyret ikke kan videreføres til kundene som har profilavregnet målepunkt som et prissignal. Dette krever i så fall en forskriftsendring, da prisen på tariff for ikke-fjernavleste måleverdier er forskriftsregulert i kontrollforskriftens § 17-9.

Vi stiller spørsmål ved hvordan Elhub har kommet fram til prisen på det foreslåtte gebyret. I det siste møtet i

Bransjerådet fikk vi inntrykk av at denne var svært skjønnsmessig fastsatt. Vi bemerker at nettselskapene har vært tett fulgt opp av RME med krav om høy presisjon i beregningen av våre tariff for ikke-fjernavleste måleverdier før prisen ble forskriftsregulert. Vi etterlyser en nærmere dokumentasjon av Elhubs beregning av de kostnader som er lagt til grunn ved prising av det foreslåtte gebyret.

Vi stiller også spørsmål ved behovet for innføringen av et slikt gebyr. Her ser det ut til at Elhub ønsker en detaljavregning av nettselskapene for akkurat dette forholdet, samtidig som det er kjent hvor skjønnsmessig kostnadsfordelingen av Elhub-kostnadene mellom de ulike aktørene er gjort mht. målepunktgebyret. Vi klarer ikke se behovet for denne detaljeringen, som også vil medføre en ytterligere marginal forskyvning av Elhubkostnadene i retning av nettselskapene.

Styringsmodell sett i forhold til innflytelse på kostnadsutvikling

Selv om det ikke er en del av høringen, tillater vi oss å stille spørsmål ved Elhubs styringsmodell. Selv om

Bransjerådet er et strategisk forum som kun skal gi beslutningsveiledning i saker av vesentlige betydning for

Side 3 av 3

drift og videreutvikling av Elhub, etterlyser vi et større samsvar mellom andel av kostnad og innflytelse på kostnadsutvikling. Påvirkningsmuligheter gjennom Bransjerådet har i dag liten sammenheng med i hvilken grad aktørene må bidra til å dekke kostnadene. Sett i lys av et stadig økende kostnadsnivå, diverse ønsker om videreutvikling av Elhub, ulike ønsker om nye tjenester og tilgang til data fra Elhub mv., mener vi styringsmodellen må henge tettere sammen med hvem som finansierer Elhub.

Innovasjonstakt i bransjen

Elvia mener at en konsekvens av uforholdsmessigheten mellom gebyrstrukturen og innflytelsen på videreutviklingen av Elhub, spesielt med hensyn til innføring av nye tjenester for deling av data, er at det ikke blir et optimalt samarbeid mellom aktørene for å oppnå en økning innovasjonstakt og innføring av de beste løsningene for bransjen og sluttkundene. Et konkret eksempel er at Elhub ønsker å hente inn store mengder data for å bli en hub for datadeling, uten at konsekvensen hverken for innovasjonstakt eller kostnadsøkninger har blitt diskutert eller utredet i samarbeid med nettselskapene. Nettselskapene har gjennom sin innteksregulering sterke insentiver til å finne kostnadseffektive løsninger som gir lavest mulig kostnad for kundene. Det er viktig at utvikling rundt datadeling skjer ut fra et helhetsperspektiv for at vi ikke skal ende opp med dyre, ineffektive og lite fleksible løsninger.

Vi mener at en løsning med en desentral arkitektur der nettselskapene deler data på standardiserte grensesnitt, men med enkelte fellestjenester som for eksempel begrepskatalog, tjenesteregister, tjeneste for tilgangskontroll og lignende, vil føre til en større grad av innovasjon gjennom pilotering og eksperimentering med nye verdiøkende tjenester i bransjen. Bruk av standardisering gjennom DIGIN og deling av kildekode, tilrettelegger for at aktørene enklere kan implementere de løsningene som viser seg å være nyttige.

Oppsummering

Elvia er kritiske til kostnadsutviklingen i Elhub og mener det er behov for å få på plass en gebyrmodell som i større grad speiler kostnadsstrukturen og kostnadsdriverne i Elhub. Kostnader for utvikling av nye tjenester i Elhub bør legges på de som etterspør disse endringene.

Vi stiller spørsmål ved behovet for de to nye gebyrene overfor nettselskapene, tilleggsgebyr per profilavregnet målepunkt samt fastgebyr per nettavregningsområde. De oppfattes som svært detaljorienterte, og det står i

kontrast til det vi mener er en skjønnsmessig fordeling av målepunktgebyret mellom aktørene. Vi oppfatter at Elhubs forslag til gebyrmodell vil forsterke kostnadstrykket på nettselskapene ytterligere, noe vi mener ikke reflekterer fordelingen av kostnad og nytte i Elhub.

Med vennlig hilsen

Elvia AS

Anne Sagstuen Nysæther
direktør Nettstrategi

direktør Rammevilkår

Lisbeth Vingås

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Agder Energi Nett AS

VS: Elhubs forslag til gebyrmodell 2023 – 2025

Agder Energi Nett har hatt samtaler med flere andre nettselskaper.

Agder Energi Nett ønsker å støtte svaret til Elvia.

Med vennlig hilsen

Ole-Herman Cappelen | Seksjonsleder Nettkunde
olecap@ae.no -mailto:brukernavn@ae.no - tlf: +47 481 581 37

Agder Energi Nett AS
Postboks 794 Stoa | 4809 Arendal
tlf: +47 38 60 70 00

www.aenett.no~https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Furldefense.proofpoint.com%2Fv2%2Furl%3Fu%3Dhttp-3A__www.ae.no_%26d%3DDwMFAw%26c%3D50Qllj_rdvCHMjgBy2QFEw%26r%3DYuwdzPGRx_bs5hmSafmv_gq-D57DmYaoUWQllyRVW0%26m%3Dlx1y_Eygg6cde_TMJ9nXfK4MeB9Jlw8KTmR7lP-8o6s%26s%3DEiw07VibChk6tXe8xsHKZ4JrR5gstcc29laSKuToeJA%26e%3D&data=02%7C01%7C0le-Herman.Aas.Cappelen%40ae.no%7C1abbf541e29b4ec28e9708d807b979b3%7C35de1f674634230b310c6161e75518a%7C0%7C0%7C637267840484367976&sdata=AYAxRsuKG4IBsmZkoZ%2BRSPgCYU2Pav2YyqnuUkWN168%3D&reserved=0>

God kraft. Godt klima.

Tensio AS

Elhub
c/o Statnett SF
PB 4904 Nydalen
0423 Oslo

Sted:
Stjørdal

Vår ref.:
Deres ref.:

Dato:
23.08.2022

Merknader til forslag til gebyrmodell 2023-2025

Elhub foreslår en justert gebyrmodell for perioden 2023 til 2025. Gebyrinntektene fra brukerne skal dekke drifts- og utviklingskostnadene til Elhub for hele gebyrperioden og samtidig gi en rimelig avkastning på kapitalbindingen.

Tensio mener kostnadsnivået i Elhuben er urovekkende høyt. De opprinnelige prognosene for Elhuben var kr 180-240 millioner i engangs investeringskostnader og deretter kr 20-30 millioner i årlige drifts og utviklingskostnader. I forslag til gebyrmodell for 2023-2025 er det synlig at de opprinnelige kostnads- og gevinstambisjonene fra etableringen av Elhub forkastes. Kostnadsnivået er 10 ganger høyere enn utgangspunktet med årlige kostnader mellom 250 og 300 millioner kroner. Dette er et brudd med forutsetningen for etableringen av datahuben. De forretningsprosessene som Elhuben har tatt over og som ble utført lokalt er både blitt dyrere, mer kompliserte og mer uoversiktlige. Det etterlyses en snarlig plan for forpliktende kostnadsreduksjoner slik at man kommer tilbake til et mer akseptabelt kostnadsnivå. Det bør i tillegg vurderes konkurranseutsetting av Elhubfunksjoner og alternativer til Elhub.

Den gebyrmodellen som har lagt til grunn for 2019 til 2022 har vært forholdsvis enkel med ett fastledd som har dekket 15 % av kostnaden og ett målepunktavhengig ledd som har dekket resten av kostnadene. Samtidig har det målepunktavhengige gebyret vært skalert på en slik måte at nettselskapene har blitt sittende med store deler av regningen (80 %) sammenlignet med kraftleverandører og øvrige tredjeparter. Denne skaleringen er gjort mot Tensios ønsker og vi er uenig i anvendte fordelingsnøkler og begrunnelsen for disse. I realiteten har nettselskapene betalt for kostnader som ikke kan knyttes til nettvirksomheten. Som begrunnelse for at nettselskapene skal dekke disse kostnadene har Elhub anført at nettselskapenes oppgave er å legge til rette for et effektivt kraftmarked.

Det er sannsynlig at den uheldige kostnadsutviklingen forklares eller forsterkes av at Elhub får lov til å lempe kostnader over på nettmonopolet. Dette henger også nøye sammen med nettselskapenes manglende påvirkningsmulighet knyttet til mangelfull representasjon og medeierskap til selskapet.

Finansieringsmodellen bør derfor endres og markedet bør betale for markedsrelaterte kostnader og tjenester. Dette vil tjene to formål. For det første anses det som et bærende prinsipp at kostnader betales av brukerne. For det andre er det viktig å få økt kostnadsdisiplin i Elhuben. En endring i

kostnadsfordeling og vil tjene disse formålene. Tensio mener derfor at kostnadsbrøken bør endres til en mer solidarisk, kostnadsriktig og kostnadsdisiplinerende fordeling hvor maksimalt 50 % av de målepunktavhengige

Tensio AS
Kjøpmannsgata 7A
7500 Stjørdal

Org.nr. 922 828 172

kostnadene dekkes av nettselskapene og minimum 50 % dekkes av kraftleverandørene. Utviklingen av nye tjenester for tredjeparter bør baseres på forretningsmodeller med inntektsdekning fra tredjepartsaktører.

I forslaget til gebyrmodell for 2023 til 2025 ønsker Elhub å introdusere en tariffmodell som er mer avansert hvor nettselskapene skal betale flere nye typer gebyrer. De nye gebyrene som foreslås for nettselskapene er fastgebyr per nettavregningsområde på kr 58 000 og tilleggsgebyr for profilavregnede målepunkt på kr 500 per punkt.

Det er ikke ønskelig at det utvikles nye gebyrer på denne måten. En komplisering og byråkratisering av fakturaprosessene og gebyrstrukturen i Elhub bør unngås og det bes om at gebyrstrukturen holdes enklest mulig.

Retten til å ta et gebyr for ikke fjernavleste målere fremkommer av kontrollforskriften § 17-9. Denne bestemmelsen ble innført 1. februar 2021 ved offentlig høring. Størrelsen på gebyret ble fastsatt på bakgrunn av innspill fra aktørene. Det er ikke nevnt i forarbeidene til forskriften at Elhub har levert merknader til utformingen av dette gebyret. Gebyret inkluderer ikke noen eventuelle merkostnader i Elhuben. Dersom Elhub ønsker å øke størrelsen på gebyret bør dette tas opp med regulator og gjennomføres gjennom endring av forskrift ved offentlig høring – dette bør gjøres selv om det er flere profilavregnede målepunkter enn de som omfattes av kontrollforskriftens § 17-9.

Med vennlig hilsen

Vegard Strand– leder økonomiske analyser og rammevilkår, Tensio AS

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er elektronisk godkjent i henhold til interne rutiner.

Tensio AS
Kjøpmannsgata 7A
7500 Stjørdal

Org.nr. 922 828 172

Statkraft AS

Statnett SF v/ Elhub POSTADRESSE

Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

DERES REF./DATO:

VÅR REF.:

STED/DATO:

Oslo, 24.08.2022

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

STATKRAFTS INNSPILL TIL ELHUBS FORSLAG TIL GEBYRMODELL 2023 – 2025

Avregningsansvarlig ved Elhub AS (Elhub) sendte 1. juli 2022 et forslag til gebyrmodell for 2023 – 2025 på høring, før et endelig forslag oversendes Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) til godkjenning. Med dette ønsker Statkraft Energi AS (Statkraft) å komme med våre innspill til forslaget.

1. Statkraft stiller spørsmål ved om kostnadene til Elhub er et resultat av «effektiv» drift

Elhub har vært og er en essensiell del av digitaliseringen av kraftmarkedet, ved at dere gjennom sentraliserte og automatiske løsninger blant annet håndterer leverandørbytter og beregner og fordeler måleverdier for strømforbruk og strømproduksjon til bruk for avregningsformål. Vi har forståelse for at utvikling og vedlikehold av slike løsninger medfører kostnader.

Vi minner likevel om at gebyrene som Elhubbrukere ilegges skal dekke «... kostnader ved effektiv drift».² Som en generell betraktning, mener vi at kostnadene til Elhub begynner å nå en størrelsesorden der vi stiller spørsmål ved om de kan sies å reflektere effektiv drift.

2. Fordeling av Elhubs kostnader

2.1. Utvikling av tjenester for datadeling til offentlig forvaltning, forskningsinstitusjoner og andre

Elhub legger til grunn samme prinsipper for utarbeidelse av gebyrmodellen som tidligere. Her følger det blant annet at alle brukere skal betale gebyrer, med unntak av blant annet offentlige instanser og godkjente forskningsinstitusjoner.

Intensjonen med opprettelsen av Elhub var å gjøre utveksling av måleverdier mellom nettselskap og kraftleverandør enklere, samt å legge bedre til rette for leverandørbytter. Dette ble bare viktigere da vi gikk over til automatiserte strømmålere og forbruksdata med timesoppløsning.

² Se forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. av 11. mars 1999 nr. 301 (heretter forkortet avregningsforskriften) § 6-22 annet ledd.

Elhub informerer imidlertid om økt interesse for tjenestene Elhub kan levere som ikke er direkte relatert til avregning. Dere estimerer for eksempel 67,7 millioner kroner til utvikling av ytterligere datadeling. Statkraft mener at tiden er inne for å ta diskusjonen om hvilken rolle Elhub skal ha og hvilke tjenester dere skal yte til hvem, og ikke minst hvem som bør betale for utvikling av denne typen tjenester.

2.2. Fordeling per nettavregningsområde

Elhub foreslår å innføre et nytt fastgebyr per nettavregningsområde (MGA). Dere begrunner dette med at et relativt stort kostnadselement, som ikke er knyttet til antall målepunkt, er knyttet til Elhubs funksjoner for utregning og oppfølging av balanseavregningsgrunnlag og diverse andre beregninger per MGA. Dere viser videre til at kostnadene som følger av overgang til 15 minutters avregning i balanseavregningen primært er knyttet til beregningsfunksjonene i MGAene, og i liten grad gir nytte for ordinære sluttbrukere.

Statkraft støtter Elhubs formål om at gebyrelementene skal reflektere kostnadsdriverne i drift av datahuben. Forslaget om et nytt fastgebyr per MGA er imidlertid ikke et hensiktsmessig gebyrelement. Statkraft har i dag 68 MGAer, mens de fleste nettselskap kun har ett til tre MGAer. Dette gir oss en urimelig stor andel av kostnadene som skal hentes inn ved dette gebyret. Disse kostnadene bør i stedet for inkluderes i nettselskapenes fastgebyr.

Elhub har listet opp syv prinsipper som skal ligge til grunn for utarbeidelse av gebyrmodellen. Vi mener at forslaget om et fastgebyr per MGA er i strid med tre av disse syv prinsippene:

- Det følger av prinsipp nr. 3 at faktiske kostnader skal reflekteres for de tjenester som Elhub yter. Vi stiller spørsmål ved om det er antallet MGAer som direkte driver kostnadene. Selv om Elhub har kostnader knyttet til utregning og oppfølging av balanseavregningsgrunnlag per MGA, kan vi ikke forstå at disse kostnadene øker proporsjonalt med antall MGAer. Det virker derfor urimelig at gebyret skal knyttes direkte til antallet MGAer.
- Det følger av prinsipp nr. 4 at aktørenes nytte av bruken av Elhub skal reflekteres i gebyrmodellen. Vi er enige i at aktørene som har størst nytte av Elhub er de som bør betale mest. Statkraft kan likevel ikke se at det er en sammenheng mellom antallet MGAer og nytten den enkelte brukeren har av tjenestene som Elhub tilbyr.

Et slikt gebyrelement vil derfor etter vår oppfatning stride mot prinsipp nr. 4.

- Prinsipp nr. 7 sier at modellen i minst mulig grad skal ha vridningseffekter. Innføring av dette gebyret kommer til å gi oss insentiver til å tilpasse våre aktiviteter for å minimere gebyret til Elhub. Dersom vi blir pålagt å betale et fastgebyr per MGA, vil vi vurdere å slå sammen våre MGAer slik at vi får så få MGAer som mulig. Innføring av fastgebyr per MGA vil derfor etter vårt syn være i strid med prinsipp 7.

På grunnlag av dette, fraråder Statkraft at Elhub innfører et fastgebyr per MGA som et nytt gebyrelement. Eventuelle økte kostnader bør dekkes inn gjennom eksisterende gebyrmodell.

Med vennlig hilsen

for Statkraft Energi AS

Pål Otto Eide

Pål Otto Eide (Aug 24, 2022 13:05 GMT+2)

Pål Otto Eide

Istad kraft AS

Til Elhub

03.08.2022

Kommentarer til «Forslag til gebyrmodell 2023 – 2025»

Hei

Etter å ha lest gjennom «Forslag til gebyrmodell 2023-2025» er vi i rollen som subnetteier noe usikker på konsekvensene og om vi er å betrakte som en «ordinær» netteier. Hvordan blir vi kategorisert? Vi har pr i dag en egen avtale hvor vi har 3 elementer vi faktureres for som subnetteier:

1. fastgebyr pr aktør på 4250,- pr mnd – til sammen 51.000,- pr år
2. fastgebyr pr subnett på 150,- pr subnett pr mnd (21 stk) – for oss 37.800,- pr år
3. målepunktgebyr på $4,39 \times 12 = 52,68$ (ca 1400) – dette blir for oss ca 73.752,- pr år

Til sammen utgjør dette ca 162.552,- i gebyrer pr år.

I våre subnett har vi definert at nettapet skal være 0, dvs vi har målepunkt som skal fange opp evt umålt forbruk. Så vi tenker at det er lite jobb på Elhub å beregne evt ubalanser. Subnettene skal heller ikke videresendes til eSett.

Med det nye forslaget – kan det tolkes som at vi får disse gebyrene (om vi behandles som ordinær netteier):

1. fastgebyr pr aktør på 57.000,- pr år
2. fastgebyr pr nettavregningsområde, 58.000 pr nett (21) – 1.218.000,- pr år
3. målepunktgebyr 72,28,- pr målepunkt (1400) – 101.192,- pr år

Dette vil bli tilsammen 1.376.192,- som blir en VELDIG stor økning i gebyrene for vår del – vi håper å ha misforstått dette forslaget. Dere skriver også at dere tenker å videreføre den eksisterende gebyrmodellen, med noen justeringer - deriblant innføre fastgebyr pr nettavregningsområde.

Står i dokumentet at de nye kostnadselementene ikke skal medføre utilsiktede tilpasninger – vi ser for oss at strukturen må endres kraftig om subnettene er omfattet av denne endringen. Eller i verste fall at vi må avslutte subnettene – da det vil være vanskelig å få lønnsomhet i produktet.

Venter i spenning på avklaring fra Elhub!

Dersom dere har spørsmål, vennligst send en epost eller ring.

Med vennlig hilsen

Anita Øyen

*Produktansvarlig for
subnetteier InfoPark*
Istad Kraft AS

Veni AS

Til Elhub

18.08.2022

Kommentarer til «Innspill til gebyrmodell 2023 – 2025»

Hei

Etter å ha lest gjennom «Forslag til gebyrmodell 2023-2025» er vi i rollen som subnetteier noe usikker på konsekvensene av den nye modellen og om vi er å betrakte som en «ordinær» netteier?

Vi har allerede i eksisterende avtale en modell med kostnad pr MGA der vi faktureres for tre elementer som subnetteier:

4. fastgebyr pr aktør på 4250 kr pr mnd => 51.000 kr pr år
5. fastgebyr pr subnett på 150 kr pr subnett pr mnd (32 stk) => 57.600 kr pr år
6. målepunktgebyr på 53 kr pr mnd (ca 8600) => 453 000 kr pr år

Til sammen utgjør dette ca 562.000 kr i gebyrer pr år.

Med det nye forslaget så kan det tolkes som at vi får følgende gebyrer, dersom vi defineres som ordinær netteier:

4. fastgebyr pr aktør på 57.000 kr pr år
5. fastgebyr pr mga på 58.000 kr pr nett (32 stk) => 1.856.000 kr pr år
6. målepunktgebyr 72 kr pr målepunkt (8600 stk) => 651.000 kr pr år

Til sammen utgjør det ca 1.973.000 kr i gebyr pr år, dvs en økning på 1,4 Mkr eller 250 %.

Dette blir i så fall en veldig kraftig økning som gjør at vi må vurdere strukturen for hvordan våre subnett er organisert samt at enkelte mindre subnett må vurderes opphøre i Elhub.

Dere skriver «Modellen skal i så liten grad som mulig gi vridningseffekter i den forstand at en aktør vil tilpasse sine aktiviteter for å minimere gebyret til Elhub» samt «Elhub foreslår å videreføre den eksisterende gebyrmodellen, med noen justeringer». Vi kan ikke helt se at en slik endring av modellen faller innenfor disse begrepene.

I de fleste av våre subnett har vi definert at nettapet skal være null samt at subnett ikke er knyttet mot eSett. Balansehåndtering i Elhub er ikke avhengig av balanse i subnett. I tillegg kommer det inntekter via kraftleverandører med målepunkter bak subnett. Vår vurdering er derfor at Elhub har vesentlig mindre jobb og kostnader med subnett enn standard nettavregningsområder.

Vi ser at driften av subnett defineres som «Tilleggstjenester» og det her er lagt inn en forventet inntekt på 2 MNOK pr år for «subnett-tjenesten og diverse andre tjenester». Vi tolker det derfor som at subnett ikke vil defineres som ordinære nettavregningsområder, men vi ønsker en tydelig avklaring av denne definisjonen fra Elhub. Dersom dere har spørsmål, vennligst send en epost eller ring.

*Med vennlig hilsen
Niklas Silfwerling
VENI Metering AS*